

חולד והגוזל

כתבה: מרגורי ניומן | אייר: פטריק בנסון

הצעות לצוות הגן

גננת יקרה,

חולד מצא גוזל עזוב וטיפל בו במסירות. הוא שיחק איתו והאכיל אותו עד שהתחזק וגדל, ובנה לו כלוב שישמור עליו תמיד. כשהגיעה העת לשחררו, לא היה לחולד קל לתת לגוזל לעוף. בסופו של דבר הבין חולד שהגיע הזמן לשחרר את הגוזל שלו, ושמח לראות אותו חופשי.

כשאוהבים, רוצים להיות קרובים מאד. אך לפעמים צריך לשחרר את החיבוק, להיפרד ולאפשר ליקירינו להיות עצמאים וחופשיים.

לכל זמן ועת לכל-חפץ תחת השמים

בספר קהלת כתוב: **"לכל זמן ועת לכל-חפץ תחת השמים. [...] עת לחבוק ועת לרחק מחבק"**. (קהלת פרק ג', א, ה)

"חולד והגוזל" הוא הספר האחרון מתוך הספרים שחולקו השנה בתכנית ספריית פיג'מה. מסתיימת שנה, ובעקבותיה תבוא שנה חדשה. ילדי הגן ייפרדו זה מזה וגם מכן, ורובם יעלו בסתיו לכיתה א'. ההתרגשות רבה, וגם החששות!

המעבר מהגן לבית הספר מהווה ציון דרך משמעותי ביותר בחיי הילדים, ולא פחות בחיי ההורים. כמו חולד, הורים רבים מבקשים להחזיק את הגוזלים שלהם קרובים אליהם, גם כשהגוזלים בשלים ומוכנים לעוף. הספר "חולד והגוזל" יכול לשמש בסיס לשיחה עם ההורים לקראת סוף השנה בגן. גם לנו, למחנכים, קשה לפעמים להיפרד מילדי הגן. הרי בילינו איתם יום יום במשך שנה, לעתים יותר. תוך כדי הטיפול והחינוך שהענקתן לילדים, נוצרו קשרי חברות משמעותיים איתם ועם הוריהם. תנצרו את הקשרים הללו, תדעו כי היה לכן חלק חשוב בחיי הילדים, ואל תשכחו להזמין אותם לשוב ולבקר אתכם בשנה הבאה. זכרו: "לכל זמן ועת... תחת השמיים" – הגיעה העת להתנסויות חדשות. דרך צלחה!

רעיונות לשילוב הספר בגן

"עת לחבוק ועת לרחק מחבק" (קהלת)

- אפשר לעיין יחד עם הילדים באיורים ולחפש דוגמאות לעזרה שהעניק חולד לגוזל. תוכלו לחשוב יחד: מתי הטיפול של חולד התאים לצרכים של הגוזל, ומתי לא? מה השתנה אצל הגוזל שדרש טיפול מסוג אחר? למה היה לחולד כל כך קשה לשחרר את הגוזל?

- אפשר להסביר לילדים את ההבדל בין חיות מחמד וחיות בר. מי מטפל בחיות מחמד, מי בחיות בר? לאיזה טיפול זקוקות חיות שונות? אם יש בגן שלכן חיות (אוגרים, דגים, ציפורים או אחר), כיצד אתם מטפלים בהם? מי דואג להם בשבתות וחופשות? ילדים עשויים לתהות, מי יטפל בהם בחופשת הקיץ? הסירו דאגה מליבם ותארו את המשך הטיפול גם אחרי שהילדים יעזבו את הגן.
- אפשר לחבר את הסיפור עם הסיפור על יעל ביום העצמאות. הגוזל, כמו יעל, ביקש להיות עצמאי. פיתוח תחושת העצמאות מאפיין את שלב ההתפתחותי של ילדי הגן. עם זאת, הילדים עדיין זקוקים להגנה שלנו, המבוגרים. כדברי קהלת, יש מצבים בהם מתאים "לחבק" ולהיות קרובים מאוד, ובזמנים אחרים נכון לאפשר התנסות חופשית. סוף השנה בגן מעניק הזדמנות לערוך "סקירת מלאי" של הכישורים והיכולות של הילדים, ולהשוות אותם עם היכולות בתחילת השנה. כדאי לשאול את הילדים איפה הם מרגישים בוגרים ומסוגלים. באיזה תחומים הם התחזקו וגדלו בשנה החולפת? אלו דברים חדשים הם היו רוצים לעשות, תחומים בהם הם מקווים להצליח בשנה הבאה?
- אפשר לספר את הסיפור מזווית הראיה של הציפור. ניתן לשער: איך הרגיש הגוזל הקטן כשחולד אסף אותו וטפל בו? איך הוא הרגיש כשחולד בנה עבורו כלוב? כשהוא פרס כנפיים ועף בסוף הסיפור, האם הוא שמח? פחד? גם וגם?

“שלום רב שובך ציפורה נחמדת” (ח"נ ביאליק)

- ציפורים "מדברות" בשקיות וציוצים. תוכלו לצאת החוצה ולהקשיב לציפורים. אפשר לנסות לחקות ציוצים שונים, ו"לדבר" בשפת הציפורים.
- ניתן להכין מתקן להאכלת ציפורים ולהציב אותו בחצר הגן. אפשר לקחת בקבוק גדול וריק. שטפו אותו היטב. גזרו באחד הצדדים שלו פתח גדול. תלו אותו במרפסת או על עץ בקרבת הבית, והניחו בו חתיכות של פירות, גרעינים ופירורי לחם. התבוננו מרחוק אם הציפורים באות לאכול ממנו.

אנו מאחלים לכם קריאה מהנה ושיחה נעימה!